ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2

ΤΕΤΡΑΣΕΛΙΔΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ ΕΤΟΣ ΙΒ'- ΑΡ 12-200

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΣΤΕΦ. Ι. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ
(Στοά Πεσμαζόγλου)

ΓΡΑΦΕΙΑ
Στοά Πεσμαζόγλου. Τηλέφωνα: 31-534, 22-711

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	
Ἐτησία	Δρ. 720	Ἐτησία	£ 2-0-0
Ἑξάμηνος	» 360	Ἑξάμηνος	» 1-5-0
Τρίμηνος	» 180	Ἀμερικῆς	$ 12

Η ΠΡΩΪΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ
24
ΜΑΪΟΥ 1937

Ἀνατολὴ ἡλίου 5.11' — Δύσις 7.33"
Συμεὼν τοῦ ἐν θαυμαστῷ ὄρει

Ἑβδομαδιαία Πολιτική, Φιλολογική καὶ Οἰκονομική ἔκδοσις

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ

ΤΑ ΤΡΙΑ ΜΕΓΑΛΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΣΥΝΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ. - Η ΝΕΑ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΥΝΑΒΙΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ. - ΑΙ ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΥΟ «ΑΞΟΝΩΝ». - ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΕΣ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΙΣΠΑΝΙΚΟΥ

ΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΥΗΣ

Αἱ ζωήρότεραι διπλωματικαὶ ἐνέργειαι αἱ ὁποῖαι ἤρξαντο ἀπὸ τοῦς χρόνου καὶ συνεχίζονται ἐντόνως μεταξὺ Παρισίων καὶ Λονδίνου εἶνε προφανὲς ὅτι πρόκειται ν' ἀποτελέσουν ἀρχὴν σημαντικῶν ἐξελίξεων εἰς τὴν ὅλην πολιτικὴν κατάστασιν τῆς Εὐρώπης. Ὅλα τὰ μεγάλα προβλήματα τὰ ἀπὸ τόσου χρόνου ἐναπομείναντα ἐκκρεμῆ ἐξετάζονται καὶ συζητοῦνται ἤδη μετὰ πολὺ μεγαλυτέρας ἢ πρότερον καλῆς διαθέσεως καὶ δι' ὅλα ἐπιζητεῖται ἡ ἐξεύρεσις μιᾶς λύσεως. Ἡ ὀργάνωσις τῆς εἰρήνης, ὡς αὕτη εἶχε συμφωνηθῆ διὰ τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν καὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ἀποδεικνύεται ἤδη τρανότερον ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ πόσον ὑπῆρξεν ἐλαττωματική.

Συνέπεια ἄμεσος τούτου ὑπῆρξεν ἡ δημιουργία τῶν σημερινῶν πολλαπλῶν προβλημάτων καὶ ἡ ὀξυχέρεια τῶν ἐπικρατούντων γενικῶν ὅρων. Διότι δὲν ἀρκεῖ ὅτι ἀνεφύησαν ζητήματα αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ λίαν δυσχερῆ καὶ δυσεπίλυτα, ὡς εἶνε τὸ ζήτημα τῆς ἀναλογικῆς κατανομῆς τῶν ἀπαραιτήτων εἰς ἡν βιομηχανίαν πρώτων ὑλῶν, ἀλλὰ καὶ αἱ πολιτικαὶ συνθῆκαι αἵτινες ἐπικρατοῦν γενικῶς ἐν Εὐρώπῃ κατέστησαν ἔτι δυσχερεστέραν τὴν ἐπίλυσιν αὐτῶν. Τὸ ζήτημα τοῦτο τῆς ἀνακατανομῆς τῶν πρώτων ὑλῶν, συνδεόμενον ἀμέσως ἢ ἐμμέσως πρὸς τὸ ζήτημα τῶν γερμανικῶν ἀποικιῶν, παρουσιάζει ἤδη δυσχέρειαν γορδίου δεσμοῦ τοῦ ὁποίου ἡ λύσις εἶνε δυσχερὴς ἀκόμα καὶ διὰ τοῦ ξίφους.

Οἱ ἐν Παρισίοις κύκλοι δεικνύονται ἀπαισιόδοξοι καὶ ἀντιμετωπίζουν τὴν συντελουμένην διπλωματικὴν κίνησιν ἄνευ πολλῶν ἐλπίδων. Φανταζόνται ὅτι οὔτε βαθεῖα καὶ ριζικὴ ἐξέτασις τῶν ζητημάτων εἶνε δυνατή, οὔτε ὁρισμέναι ἀποφάσεις εἶνε δυνατὸν νὰ ληφθοῦν ἐπ' αὐτῶν. Οὔτε κατὰ συνέπειαν θετικὴ καὶ πλήρης διευθέτησις τῆς καταστάσεως ἱκανοποιοῦσα ἑπαρκῶς τοὺς ἐνδιαφερομένους εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ. Ἐν τούτοις ἡ ἀπαισιοδοξία αὕτη τῶν γαλλικῶν κύκλων φαίνεται ὅτι δὲν φθάνει μέχρις ἐσχάτων.

Ἐκτιμώντες τὰς ἀγγλικὰς πρωτοβουλίας, αἵτινες ἐλήφθησαν ἐγκαίρως καὶ τελεσφόρως ἐπὶ φλεγόντων ζητημάτων, ὡς εἶνε τὸ τοῦ ἐλέγχου καὶ εἶτα τῆς μεσολαβήσεως ἐν Ἱσπανίᾳ, ἀγονται ἤδη εἰς τὸ συμπέρασμα οἱ ἐν Παρισίοις ὅτι ὁ κίνδυνος τοῦ πολέμου ἔχει ἤδη θετικῶς ἀποτραπῆ. Καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλ' ὅτι ὑπάρχει βάσιμος ἐλπὶς νὰ ἰμφανισθῇ καὶ πάλιν τοὐλάχιστον κατὰ τὸ ἀμέσως προσεχὲς μέλλον. Ἄλλωστε ἡ σταθερὰ συνεργασία Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας ἀποτελεῖ μίαν ἐπαρκῆ ἐγγύησιν περὶ αὐτοῦ καὶ τὴν ἐγγύησιν ταύτην ἀποδέχονται μετ' ἀνακουφίσεως καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἔθνη, τά τόσον ζωηρῶς ἀνησυχήσαντα κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας. Τὰ κυριώτερα ὄργανα τοῦ ἀγγλικοῦ καὶ τοῦ γαλλικοῦ Τύπου ἀποδίδουν μεγίστην σημασίαν εἰς τὰς διπλωματικὰς συνδιαλέξεις τὰς ὁποίας ἔσχον ἐν Λονδίνῳ οἱ ὑπουργοὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, ὡς καὶ εἰς τὰς ἐν Παρισίοις ἐν συνεχείᾳ διεξαχθείσας μεταξὺ τοῦ κ. Ντελμπὸς καὶ πλείστων ἐκπροσώπων ἄλλων Δυνάμεων. Ἰδιαιτέρως δὲ δύναται νὰ τονισθῇ ὅτι χάρις εἰς τὴν μεγίστην δραστηριότητα τὴν ὁποίαν ἀνέπτυξεν ἐπ' ἐσχάτων ἡ γαλλικὴ διπλωματία μετετοπίσθη εἰς Παρισίους τὸ κέντρον τῶν διεθνῶν διπλωματικῶν ἐνεργειῶν.

Ἀλλὰ ποῖα εἶνε τὰ κύρια θέματα περὶ τὰ ὁποῖα στρέφεται ἡ τόσον ζωηρὰ διπλωματικὴ δρᾶσις; Κατὰ πρῶτον δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι εἶνε ἡ συνομολόγησις τοῦ νέου Δυτικοῦ Συμφώνου πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν παλαιῶν συμφωνιῶν τοῦ Λοκάρνο, θέμα σπουδαιότατον, τὸ σπουδαιότερον προφανῶς ἐξ ὅλων, δεδομένου ὅτι εἰς αὐτὸ ὑπάγεται καὶ τὸ ζήτημα τῆς ἀνακατανομῆς τῶν πρώτων ὑλῶν, ἐμμέσως δὲ καὶ τὸ ἀποικιακόν. Τὸ νέον Δυτικὸν Σύμφωνον ἀποτελεῖ τρόπον τινὰ μίαν γενικὴν σύνθεσιν ἁπάντων τῶν ἐκκρεμῶν εὐρωπαϊκῶν προβλημάτων. Ἐκ τῆς ὀρθῆς ἐπιλύσεως αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ἡ παγίωσις τοῦ εἰρηνικοῦ καθεστῶτος ἐν Εὐρώπῃ. Ἐκ τῆς ἀναβολῆς ἢ τῆς ματαιώσεως αὐτοῦ θέλει δημιουργηθῇ ἑστία κινδύνων καὶ ἀγωνιῶν κοινὴ δι' ὅλα τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη.

Δεύτερον θέμα, ἴσως ἔτι ἀκανθωδέστερον τοῦ πρώτου, ἄν καὶ οὐχὶ τόσον γενικῆς σημασίας, εἶνε ἡ ἐπιδιωκομένη νέα ὀργάνωσις τῆς Παραδουναβίου περιοχῆς. Ἀλλ' ἐν τῷ πεδίῳ τούτῳ ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν ἀλληλοσυγκρουομένων ἐπιρροῶν, τῆς ἀγγλοσυγαλλικῆς ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς γερμανοϊταλικῆς ἀφ' ἑτέρου, εἶνε τόσον ὀξὺς καὶ τὰ ἀντιτιθέμενα συμφέροντα διϊστανται τόσον πολὺ ἀλλήλων, ὥστε πολὺ ὀλίγαι καὶ πολὺ ἀσθενεῖς ἐλπίδες ὑπάρχουν αἰσίας ἐπιλύσεως αὐτοῦ, τοὐλάχιστον ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Μέγα κέρδος διὰ τὴν γαλλικὴν πολιτικὴν εἶνε ὅτι ἡ Ἀγγλία ἐξεδήλωσεν ἄμεσον ἐνδιαφέρον ἐν τῷ πεδίῳ τούτῳ, ἐνῷ πρότερον δχι μόνον ἐτήρει πλήρη ἐπιφυλακτικότητα, ἀλλὰ καὶ δι' ἐπισήμου καὶ ρητῆς ἀνακοινώσεως εἶχε δηλώσει ὅτι ἀδιαφορεῖ ἀπολύτως πρὸς τὰ ζητήματα τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης καθ' ὅτι ταῦτα οὐδόλως συναντῶνται πρὸς τὰ βρεττανικὰ συμφέροντα καὶ εἰς οὐδὲν σημεῖον προσεγγίζουν αὐτά. Ἐπ' ἐσχάτων ὅμως, ἐξερχομένη τῆς οὐδετερότητος ταύτης ἡ ἀγγλικὴ πολιτικὴ καὶ ὑπεῖκουσα εἰς τὰς γαλλικὰς πιέσεις, ὄχι μόνον ἐξεδήλωσεν ἀνεπιφύλακτον ἐνδιαφέρον ἀλλὰ καὶ ἀνέλαβε σημαντικὰς πρωτοβουλίας κατὰ τὴν ἀνέλιξιν τῶν ἑκατέρωθεν καταβαλλομένων προσπαθειῶν.

Οὕτως ἡ Γαλλία, ἐνισχυομένη κατὰ τρόπον ἐξόχως σημαντικὸν διὰ τῆς ἀγγλικῆς συνεργασίας, ἠδυνήθη νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ νὰ παγιώσῃ τὴν ἐπιρροὴν αὐτῆς ἐπὶ ὡρισμένων κρατῶν τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης, νὰ ἐνισχύσῃ τὰς ὑφισταμένας φιλίας καὶ νὰ προσδώσῃ νέαν ζωὴν εἰς τὰς παλαιὰς συμμαχίας. Οὕτως ἡ γαλλικὴ ἐπιρροὴ ἐν Βαρσοβίᾳ εἶνε σήμερον πολὺ ἰσχυροτέρα ἢ κατὰ τὸ παρελθόν, ἐν Πράγᾳ ἡ Γαλλία κατέχει θέσιν ὑπερέχουσαν πασῶν ὁμοῦ τῶν ἄλλων Δυνάμεων, ἐν Βουκουρεστίῳ ἡ γαλλικὴ φιλία ἐκτιμᾶται κατ' ἐξοχήν.

Ἀλλὰ διὰ τῆς ἐνισχύσεως ταύτης τῆς διπλωματικῆς θέσεώς της ἐν Κεντρικῇ Εὐρώπῃ ἡ Γαλλία ἐπέφερε, κατὰ μοιραίαν καὶ ἀναπόδραστον ἀντίδρασιν, πρῶτον μὲν τὴν ἰταλογερμανικὴν προσέγγισιν καὶ τὴν δημιουργίαν τοῦ περιφήμου «Ἄξονος Βερολίνου - Ρώμης» καὶ δεύτερον τὴν ἀνάλογον ἐνίσχυσιν τῆς ἐπιρροῆς τοῦ ἄξονος τούτου εἰς τὰ φιλικῶς διακείμενα κράτη Αὐστρίαν καὶ Οὐγγαρίαν κατὰ πρῶτον λόγον, καὶ Βουλγαρίαν κατὰ δεύτερον. Θὰ ἠδύνατο ἴσως νὰ μὴ γίνῃ λόγος περὶ Βουλγαρίας ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ, διότι κατὰ τὴν γενικὴν κρίσιν ἡ πολιτικὴ τῆς χώρας ταύτης φαίνεται μᾶλλον διεστακτική, μὴ δεικνύουσα σταθεράν τινα ἀποκκλισιν.

Οὕτως ἀντενεργοῦντες σφοδρῶς κατ' ἀλλήλων οἱ δύο «ἄξονες» Λονδίνου — Παρισίων καὶ Βερολίνου — Ρώμης, καθιστῶσι τόσον προβληματικὴν τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς παραδουναβίου περιοχῆς, ὥστε θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἐν τῇ περιοχῇ ταύτῃ τῆς Εὐρώπης τὸ καθεστὼς πέπρωται νὰ μείνῃ ὡς ἔχει σήμερον μετ' ἐλαφρῶν μόνον διακυμάνσεων. Ἐφ' ὅσον ἡ γενικὴ εὐρωπαϊκὴ πολιτικὴ θὰ ἐξακολουθῇ στρεφομένη περὶ τοὺς δύο ἄξονας κατ' ἀνάγκην καὶ ἐν τῇ παραδουναβίῳ περιοχῇ θὰ ἔχωμεν ἀνάλογον τὸν ἀντίκτυπον τῆς δράσεως τῶν δύο «ἀξόνων».

Τὸ τρίτον θέμα εἶνε τὸ σύνολον τῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὸ ἰσπανικὸν πρόβλημα, ζητημάτων πολιτικῶν, οἰκονομικῶν, κοινωνικῶν, πολυσυνθέτων καὶ πολυπλόκων. Διότι, ὡς ἐμφανίζεται σήμερον ἡ κατάστασις ἐν Ἱσπανίᾳ, δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ παρὰ ὡς ἀπότοκος τῆς γενικῆς εὐρωπαϊκῆς καχεξίας. Αἱ δύο ἀντιμαχόμεναι εἰς ὅλα τὰ πεδία ἐπιρροαὶ βεβαίως δὲν εἶνε εὔκολον νὰ συμφωνήσουν εἰς τὸ ἰσπανικὸν πεδίον. Καὶ ἡ ὀξεῖα ἀντίθεσις τῶν πολιτικῶν καὶ θρησκευτικῶν πεποιθήσεων, ἡ ὁποία ὑφίσταται μεταξὺ τῶν δύο ἀντιπάλων στρατοπέδων, ἡ ὀσημέραι ὀξυτέρα καθισταμένη, δὲν δύναται εὐχερῶς νὰ κατευνασθῇ ἐφ' ὅσον καὶ αἱ ἐπ' αὐτῆς ἐπιδρῶσαι δυνάμεις παρουσιάζουν ἀνάλογον διάστασιν.

Μόνον ἡ συμφωνία τῶν Δυνάμεων δύναται νὰ ἐπιφέρῃ διευθέτησιν τοῦ ἰσπανικοῦ.

Αἱ τελευταίαι ἐκ τῶν διαφόρων εὐρωπαϊκῶν κέντρων μεταδοθεισαι πληροφορίαι ἀναφέρουν ὅτι τὸ κέντρον τῶν διπλωματικῶν ἐνεργειῶν πρόκειται νὰ μετατοπισθῇ προσωρινῶς εἰς Γενεύην, ἔνθα ἄρχονται αἱ συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ ἐπίκειται καὶ ἡ ἔναρξις μετὰ διημερον τῆς ἐκτάκτου Γενικῆς Συνελεύσεως.

Ἡ ἐν Γενεύῃ παρουσία τῶν κ.κ. Ἤντεν καὶ Ντελμπός, ὡς καὶ των ὑπουργῶν τῶν Ἐξωτερικῶν πλείστων εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων, θὰ παράσχῃ τὴν εὐκαιρίαν διεξαγωγῆς γενικωτάτης σημασίας συνομιλέξεων, ἐκ τῶν ὁποίων ἐλπίζεται ὅτι θὰ ὑποστῇ ἀγαθὴν ἐπίδρασιν ἡ ἀνέλιξις τῶν ὑπὸ κρίσιν εὐρωπαϊκῶν ζητημάτων. Ἰδιαιτέρως φαίνεται ὅτι ἐν Γενεύῃ πρόκειται νὰ ἐξετασθῇ τὸ ἰσπανικὸν ζήτημα. Ἐκ Βαλένθιας ἀπεστάλη πρὸς τὴν Γενικὴν Γραμματείαν τηλεγράφημα τῆς ἐρυθρᾶς κυβερνήσεως παρακαλούσης ὅπως ἐγγραφῇ εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν συζητήσεων τὸ ζήτημα τῆς ξενικῆς ἐπεμβάσεως εἰς τὰ Ἰσπανικὰ πράγματα.

Κατὰ τὴν συζήτησιν, ἤτις μέλλει νὰ ἐπακολουθήσῃ, ἐρωτᾶται ἤδη ἂν θὰ κατορωθῇ νὰ σημειωθῇ πρόοδός τις δυναμένη νὰ ἐμπνεύσῃ εὐσιοδοξίαν τινὰ μετὰ τὴν διατύπωσιν τῆς ἀγγλικῆς προτάσεως περὶ μεσολαβήσεως. Ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἀπάντησις δὲν εἶνε ἀμφίβολος, διότι τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς συμφωνίας τῶν Δυνάμεων. Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐκ Γενεύης ἀπουσιάζει ἀκόμη ἡ Ἰταλία καὶ ὅτι ἡ ἀπουσία αὕτη βεβαίως δὲν εἶνε ἐνθαρρυντικὸν στοιχεῖον διὰ τὴν πρόοδον τοῦ ζητήματος. Ἐν τούτοις ὑπάρχουν οἱ φρονοῦντες, ὅτι ἡ Ἰταλία, ἀποῦσα ἐκ Γενεύης, εἶνε παροῦσα ἐν Λονδίνῳ ὅπου ἐξακολουθεῖ τὰς ἐργασίας της ἡ Ἐπιτροπὴ μὴ Ἐπεμβάσεως. Κατὰ συνέπειαν, ἡ Ἰταλικὴ ἀπουσία δὲν εἶνε πλήρης καὶ δὲν ἐμποδίζει ἀπολύτως τὴν λῆψιν ἀποφάσεων, ἐάν, ἐννοεῖται, ὑπάρχῃ ἡ πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένη γενικὴ συμφωνία. Πιστεύεται ἤδη παρὰ τῶν αἰσιοδοξούντων ὅτι ἐπέστη ἡ ὥρα τῆς μεσολαβήσεως ἐν Ἱσπανίᾳ.

Ἐνῷ ἐπικρατεῖ τοιαύτη ἀμφιβολία προκειμένου περὶ τῆς αἰσίας τροπῆς τοῦ ζητήματος τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης, ἀντιθέτως δικαιολογεῖται πολλὴ αἰσιοδοξία ὡς πρὸς τὴν συνομολόγησιν Δυτικοῦ Συμφώνου. Πληροφορίαι γαλλικῆς πηγῆς ἀναφέρουν ὅτι ἀπό τινος χρόνου ἡ Γερμανία δεικνύει διαθέσεις στενωτέρας προσεγγίσεως πρὸς τὴν Ἀγγλίαν.

Δὲν εἶνε βεβαίως δυνατὸν νὰ γνωσθῇ εἰσέτι κατὰ πόσον εἶνε βάσιμοι αἱ γαλλικαὶ αὗται πληροφορίαι. Ἀλλ' ὑπάρχουν λόγοι πείθοντες ὅτι παρουσιάζουν πολλὴν ἀληθοφάνειαν. Ἡ Γερμανία θέλει νὰ ἐμφανισθῇ ὅτι δὲν ἀντιδρᾷ κατὰ τοῦ Δυτικοῦ Συμφώνου καὶ ἡ τοιαύτη στάσις της εἶνε εὐνόητος, δεδομένου ὅτι, ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων ἄλλων λόγων, ἀποδίδει σημασίαν σοβαρὰν εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἀνακατανομῆς τῶν πρώτων ὑλῶν, ζήτημα θεμελιώδους σημασίας οὐχὶ πλέον διὰ τὴν γερμανικὴν πολιτικήν, ἀλλὰ διὰ τὴν γερμανικὴν ζωήν. Οὕτω δικαιολογοῦνται σοβαρῶς οἱ αἰσιοδοξοῦντες διὰ τὴν πρόοδον τῶν διαπραγματεύσεων ὅσον ἀφορᾷ τὴν συνομολόγησιν τοῦ Δυτικοῦ Συμφώνου, ὡς καὶ διὰ τήν, κατ' ἀρχὴν ἔστω, διευθέτησιν τοῦ Ἰσπανικοῦ.

ΓΕΩΡΓ. ΣΕΡΟΥΙΟΣ

ΑΙ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΕΡΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΑΓΓΛΙΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΜΕΓΑΛΩΝ ΒΑΣΙΛΙΣΣΩΝ

ΠΩΣ ΕΘΕΜΕΛΙΩΘΗ ΚΑΙ ΠΩΣ ΑΝΕΠΤΥΧΘΗ Η ΘΑΛΑΣΣΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΕΛΙΣΑ ΒΕΤ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΕΩΤΑΤΗΝ „ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ"

ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΓΑΛΛΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ Κ. ΑΝΤΡΕ ΜΩΡΟΥΑ

2ον

Ὁ Αὐτοκράτωρ Κάρολος Ε', κύριος τῆς Ρώμης, δὲν ἠνείχετο νὰ θυσιασθῇ ἡ θεία του Αἰκατερίνη. Ἀλλὰ ὁ Πάπας ἤθελε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν Ἑρρῖκον τὸν Η' καὶ ἀπέστειλεν εἰς Ἀγγλίαν ὡς Ληγᾶτον τὸν Καρδινάλιον Καμπέτζιο, ὅστις ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Γουόλσεϋ ἔμελλε νὰ κρίνῃ τὴν ὑπόθεσιν.

Ὁ Ἑρρῖκος ἐπίστευσεν ὅτι ἐπρόκειτο νὰ διευθετηθῇ τὸ ζήτημα κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του. Ἀλλ' ἡ σύζυγός του προσέφυγε τότε εἰς τὸν Πάπαν καὶ ἐπέτυχε νὰ κριθῇ ἡ ὑπόθεσις τῆς ἐνώπιον τοῦ παπικοῦ δικαστηρίου.

Ἡ ὀργὴ τοῦ Ἑρρίκου ὑπῆρξε τότε σφοδροτάτη. Καὶ ἡ θέσις τοῦ Γουόλσεϋ, μὴ δυνηθέντος νὰ φέρῃ εἰς αἴσιον πέρας τὴν ὑπόθεσιν, κλονισθεῖσα ἰσχυρῶς, κατέστη λίαν ἐπισφαλής.

Ὅπως ὅλοι οἱ φιλόδοξοι ὁ Γουόλσεϋ εἶχε πολλοὺς ἐχθρούς. Καταγγελία ἐπὶ προδοσίᾳ ὑπεβλήθη ἐναντίον του, διότι εἶχε δεχθῆ νὰ γίνῃ παπικὸς Ληγᾶτος ἀν καὶ ἦτο Ἄγγλος. Καὶ ἡ κατηγορία αὕτη καθίστατο ἀκόμη βαρυτέρα, διότι ὁ Γουόλσεϋ εἶχε δεχθῆ νὰ δικασθῇ ἐνώπιον ξένου δικαστηρίου μίαν ὑπόθεσις ἀναφερομένη εἰς τὸν βίον τοῦ Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας.

Νομικῶς ἐξεταζομένη ἡ κατηγορία ἦτο ἀβάσιμος, δεδομένου ὅτι ὁ βασιλεὺς εἶχεν ἐγκρίνει τὴν ὀνομασίαν του ὡς Ληγάτου. Ἀλλ' ὁ Γουόλσεϋ δὲν κατώρθωσε νὰ εὕρῃ ὑπερασπιστάς.

Ὑπεχρεώθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν περιουσίαν του. Καὶ ἂν διέφυγε τὴν ἀγχόνην τοῦτο ὠφείλετο μόνον εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ἦτο βαρέως ἀσθενὴς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην.

Οἱ ἄνθρωποι εἶνε παράδοξα ὄντα. Μετὰ τὸν θάνατον του Γουόλσεϋ ἀνεκαλύφθη ὅτι αὐτὸς ὁ φιλόδοξος ἔφερεν ὑπὸ τὰ ἀρχιερατικὰ ἐνδύματα ἕνα τρίχινον χιτῶνα ἀσκητοῦ.

Τὸν Γουόσλεϋ ἀντικατέστησε μετὰ πολλῆς ἀνησυχίας εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ καγκελλαρίου ὁ σὲρ Θωμᾶς Μὸρ. Καὶ ἄλλοι δύο ἄνδρες ἀπέκτησαν ἐπιρροὴν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως, διότι εἶχον κατορθώσει νὰ τοῦ ἐμπνεύσουν ἐλπίδας διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀκυρώσεως τοῦ γάμου του.

Ὁ ἕνας ἦτο ὁ Θωμᾶς Κράνμερ, κληρικός, ὁ ὁποῖος μίαν ἡμέραν ἐδήλωσεν εἰς τὸν γραμματέα τοῦ Βασιλέως ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη νὰ παρακολουθήσῃ ὁ Βασιλεὺς τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως ἐν Ρώμῃ.

Ἦτο ἄρκετὸν νὰ ἐπιτύχῃ τὴν γνωμοδότησιν μερικῶν ἐπιφανῶν θεολόγων ὅτι ὁ πρῶτος του γάμος ἦτο ἄκυρος. Καὶ τότε ἄνευ κινδύνων καὶ ἄνευ δισταγμῶν θὰ ἠδύνατο νὰ νυμφευθῇ ἐκ νέου.

Ὁ βασιλεὺς καταγοητευμένος ἐκάλεσε τὸν μεγαλοφυᾶ αὐτὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Ἄννας Μπόλεϋν καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ὑπόδειξίν του ἤρχισε νὰ ζητῇ τὰς γνωματεύσεις τῶν θεολόγων καθηγητῶν τῶν Πανεπιστημίων.

Οἱ θεολόγοι ὅπως καὶ οἱ δικασταὶ ἐγνώριζον νὰ προσαρμόζουν τοὺς νόμους πρὸς τὰς περιστάσεις. Τὰ πανεπιστήμια τῆς Ὀξφόρδης καὶ τοῦ Κιαίμπριτζ δὲν ἐβράδυνον νὰ ἐκδώσουν τὰς γνωματεύσεις των συμφώνως πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Βασιλέως. Ὁμοίως εὐνοϊκὴν γνωμάτευσιν ἐξέδωκε καὶ τὸ πανεπιστήμιον τῶν Παρισίων, διότι ἀπεχθάνετο τὸν Κάρολον τὸν Ε'. Τὰ πανεπιστήμια τῆς Βορείου Ἰταλίας ἠκολούθησαν τὸ παράδειγμα τοῦ πανεπιστημίου τῶν Παρισίων.

Ὁ Βασιλεὺς ὑπέβαλεν ἤδη εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Κοινοβουλίου τὰς γνωματεύσεις ὀκτὼ Πανεπιστημίων τῆς Εὐρώπης. Καὶ ὅλαι αἱ γνωματεύσεις ἦσαν σύμφωνοι ὅτι ὁ γάμος τοῦ Ἑρρίκου μετὰ τῆς χήρας τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀρθούρου ἦτο ἄκυρος καὶ ὅτι ὁ Πάπας δὲν εἶχε καμμίαν ἁρμοδιότητα νὰ ἐπέμβῃ εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα.

Ὁ Βασιλεὺς παρεκάλεσεν ἐπίσης τὰ μέλη τοῦ Κοινοβουλίου νὰ φέρουν τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν πρὸς συζήτησιν εἰς τὰς ἐκλογικὰς των περιφερείας καὶ νὰ ζητήσουν τὴν γνώμην τῶν πολιτῶν ἀναπτύσσοντες τοὺς ἠθικοὺς δισταγμοὺς τοῦ Βασιλέως.

Ὁ Βασιλεὺς ἔπραξε τοῦτο διότι ἀντελαμβάνετο ὅτι ὁ λαὸς διέκειτο ἐχθρικῶς πρὸς τὸ διαζύγιον. Ὅταν ὁ Βασιλεὺς διήρχετο διὰ τῶν ὁδῶν τοῦ Λονδίνου ὁ λαὸς ἐκραύγαζε πρὸς αὐτὸν νὰ κρατήσῃ τὴν Αἰκατερίνην. Καὶ αἱ γυναῖκες τοῦ ἔρριπτον κατὰ πρόσωπον ἀναιδεῖς ὑπαινιγμοὺς ἀναφερομένους εἰς τὰς σχέσεις του μὲ τὴν Ἄννα Μπόλεϋν.

Ἀλλ' ὁ καιρὸς περνᾷ. Ἡ Ἄννα ἦτο ἤδη ἔγκυος καὶ ἀνέμενε τὸν τοκετόν. Αὐτὸ τὸ παιδίον ἀναμφιβόλως θὰ ἦτο ὁ ἀναμενόμενος διάδοχος. Ἔπρεπε λοιπὸν ἀντὶ πάσης θυσίας νὰ γεννηθῇ ἐν νομίμῳ γάμῳ.

Ὁ Κράνμερ, διωρίσθη ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Καντέρμπουρυ καὶ αὐτὸς ἐτέλεσε μυστικὰ τοὺς γάμους τοῦ Βασιλέως μετὰ τῆς Ἄννας Μπόλεϋν κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1533.

Οἱ γάμοι ἀνηγγέλθησαν ἐπισήμως τὸ Πάσχα καὶ ἡ Ἄννα Μπόλεϋν ἐστέφθη ἐπισήμως Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας.

Ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς Ἑρρῖκος ἀφωρίσθη ὑπὸ τοῦ Πάπα. Ἐπῆλθεν οὕτω ἡ διακοπὴ τῶν σχέσεων Ἀγγλίας καὶ Βατικανοῦ.

Ἡ ρῆξις αὐτὴ δὲν θὰ εἶχε τόσον σοβαρὰς συνεπείας ἂν ὁ Βασιλεὺς εἶχεν ὡς συμβούλους μόνον τὸν Θωμᾶν Μὸρ καὶ τὸν Κράνμερ. Ὁ πρῶτος ἦτο ἄνθρωπος πολὺ εὐσυνείδητος καὶ θὰ προέβαινεν εἰς μετριοπαθεῖς καὶ συνετὰς μεταρρυθμίσεις. Ὁ δεύτερος εἶχεν ἠθικὸ χαρακτῆρα, δὲν ἦτο τραχύς, θὰ ἀνελάμβανε νὰ διεξαγάγῃ διαπραγματεύσεις μετὰ τῆς Ρώμης καὶ θὰ ἐπεζήτει νὰ καιροσκοπήσῃ καὶ νὰ χρονοτριβήσῃ.

Ἀλλ' ὑπῆρχε καὶ ὁ Θωμᾶς Κρόμβελ, ὅστις ἔπαιζε ρόλον Ἰάγου. Ἦτο ἄνθρωπος κοντοῦ ἀναστήματος, ἄσχημος, χονδρός, χυδαῖος, μὲ χείλη ἐκφράζοντα κακίαν. Εἶχεν ἀρχίσει τὴν ζωήν του εἰς Πάτνεϋ ὡς ἔμπορος ὑφασμάτων.

Κατόπιν εἶχεν ἐπιχειρήσει δι' ἐμπορικοὺς λόγους ταξίδια εἰς Φλάνδραν καὶ εἰς Ἰταλίαν καὶ εἶχε μάθει τὰς μεθόδους τοῦ μεγάλου ἐμπορίου. Τότε εἶχε γίνει θιασώτης τῶν μεθόδων τῆς Ἰταλικῆς πολιτικῆς.

Ἐπανελθὼν εἰς Ἀγγλίαν εἶχε γίνει ἐμπιστοσύνη τοῦ καρδινάλιου Οὐόλσεϋ. Δὲν εἶχεν οὔτε ἠθικὴν, οὔτε πίστιν.

Εἶχεν ἀπόλυτον ἀδιαφορίαν πρὸς ὅλα τὰ θεολογικὰ δόγματα καὶ δὲν ἐπίστευε παρὰ εἰς τὸ δόγμα τῆς σκοπιμότητος ὑπὲρ τοῦ κράτους.

Μόλις συνηντήθη μετὰ

Η ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΜΑΣ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

Η έπίσημη χτιμωρινή μουσική παρέδοση φαίνεται πολύ πολύπλοκη. Μ' ένα λόγο λέει πρό πολλού κι' ένας Φίλος μου πολύ σημαντικός μουσικός, τού δόξης κι' αγάπης μας, ο Ρεβέντιο, ή καλοκαιρίνη, ή ποιός πρώτη φορά, νομίζω, φέρνει δυο δόσεις φρεσκο-ρεβέντο σε δύο συναλλίες στό ἀρχαίο τούτο θέατρο, τήν Ὀλυμπία.

Τώρα, ἐπειδή τείχη στήν ἐπιστήμη μ' ἐν' ἀδιάκοπη καὶ ἀκόμα ἀρχαστη ἀργυνη, ἐν' ἀπόφασή μου ἐφ' ἑαυτοῦ, νά σέβομαι τὴν ἀνωτέρω ἀναφερθεῖσα ἀρχαία τέχνη τῶν ἀρχαίων ἑλλήνων

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ κ. F. JENNY

Ἡ συζήτησις περὶ τοῦ χρυσοῦ δὲν ἔχει λήξει. Ἀναζωογονεῖται κάθε φορὰν ποὺ μία προσωπικότης κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἁρμοδία ἐκφράζει τὴν γνώμην της ἐπὶ τοῦ θέματος. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀγοράν, αὕτη παραμένει ἐξαιρετικῶς εὐαίσθητος εἰς τὰς συζητήσεις ταύτας· προαισθάνεται ὅτι τὸ πρόβλημα τοῦ χρυσοῦ — ἢ ἀκριβέστερον, ὁ τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον θὰ λυθῇ τοῦτο — θὰ ἀσκήσῃ κατὰ τοὺς προσεχεῖς μῆνας καὶ κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη ἀκόμη, μεγάλην ἐπίδρασιν ὄχι μόνον ἐπὶ τῶν ἀνταλλαγῶν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς παγκοσμίου γενικῶς ἐξελίξεως.

Κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας ἡ προσοχὴ τῶν οἰκονομικῶν κύκλων προσηλώθη κυρίως ἐπὶ τῶν δηλώσεων, εἰς τὰς ὁποίας προέβη ἐνώπιον τῆς συνελεύσεως ἑνὸς σημαντικοῦ νοτιοαφρικανικοῦ τράστ, ὁ κ. Τζὼν Μάρτιν, πρόεδρος τοῦ τράστ τούτου, ὅστις εἶνε ταυτοχρόνως διοικητὴς τῆς Τραπέζης τῆς Ἀγγλίας. Ὁ κ. Μάρτιν, ἐτόνισεν ὅτι, ἂν τὰ σημερινὰ ἀποθέματα χρυσοῦ τῆς Μεγάλης Βρετανν/νίας καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐχρησιμοποιοῦντο ἐξ ὁλοκλήρου ὡς βάσις πιστώσεων θὰ προεκαλεῖτο εἰς ἄνευ προηγουμένου πληθωρισμός. Ἔθεσε κατόπιν τὸ ἐρώτημα ἐπὶ πόσον ἀκόμη χρόνον ἡ ἀγγλικὴ καὶ ἡ ἀμερικανικὴ κυβέρνησις θὰ ἐξακολουθήσουν ν' ἀπορροφοῦν χρυσὸν πέραν τῶν ἀναγκῶν των, καὶ τέλος δὲν ἀρρώδησε νὰ εἴπῃ ὅτι ὑπάρχουν ὅρια «εἰς τὴν ἱκανότητα ἀπορροφήσεως τοῦ χρυσοῦ ὑπὸ τὴν σημερινὴν τιμὴν του.».

Ἡ ἀγορὰ τοῦ Λονδίνου συνεδύασεν ἀμέσως τοὺς λόγους τούτους μὲ τὰς φήμας, αἱ ὁποῖαι εἶχον διαδοθῆ ἐσχάτως περὶ δήθεν ἀνακαθαρτικῶν προθέσεων τοῦ κ. Ροὺζβελτ. Καὶ ἐνεφανίσθη ἀμέσως ὁ φόβος μὴς ἀνατιμήσεως τῶν μεγάλων ἀγγλοσαξωνικῶν νομισμάτων. Διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ὁ ἀγγλικὸς οἰκονομικὸς τύπος διηρμήνευσε, τὴν ἀνησυχίαν, τὴν ὁποίαν προκαλεῖ εἰς τὸ Σίτυ καὶ ὁ παραμικρὸς ὀπαινιγμὸς δι' ἓν τοιοῦτον ἐνδεχόμενον. Τὴν ἀνησυχίαν ταύτην τὴν ἐξέφρασεν ἀφ' ἑτέρου καὶ ὁ σὲρ Χένρυ Στράκος, γνωστὸς εἰδικὸς διὰ τὰ νομισματικὰ ζητήματα, ὅστις ἐπίσης εἶνε πρόεδρος μιᾶς νοτιοαφρικανικῆς μεταλλευτικῆς ἑταιρείας διὰ μιᾶς ἐπιστολῆς του πρὸς τοὺς «Ταίμς».

Ὁ σὲρ Χένρυ ἦτο ἄλλοτε εἷς ἐκ τῶν ἐνθερμοτέρων θιασωτῶν τοῦ «διευθυνομένου νομίσματος». Σήμερον ὀρθοῦται κατὰ πάσης ὑποτιμήσεως τοῦ χρυσοῦ, δηλαδὴ κατὰ πάσης ἀνατιμήσεως τῶν νομισμάτων. Ὁ ἐπιστολογράφος τῶν «Ταίμς» ὑποστηρίζει ὅτι ἡ ἀκρίβεια τῶν πραγμάτων δὲν ἔχει φθάσει ἀκόμη εἰς τὸ ἐμπρέπον ἐπίπεδον καὶ ὅτι τὸ ἐπίπεδον τῶν τιμῶν δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ εἶνε κατώτερον τοῦ 1929 διὰ νὰ εἶνε ὑποφερτὸν τὸ βάρος τῶν χρεῶν, τὰ ὁποῖα ἐδιπλασιάσθησαν ἀπὸ τοῦ 1914.

Αἱ ὑπεύθυνοι κυβερνήσεις, αἱ ὁποῖαι ἤκουον μὲ εὐαρέσκειαν τὰς συμβουλὰς ταύτας ἐνόσῳ ἐπρόκειτο περὶ χρησιμοποιήσεως διαφόρων εὐκόλων μέσων διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς κρίσεως, ἔρεξῆς διστάζουν περισσότερον. Ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἡ ὕψωσις τῶν τιμῶν παρουσιάζει διαφόρους ἀντενδείξεις κυρίως ἀπὸ κοινωνικῆς ἀπόψεως ὅτι προκαλεῖ παντοειδεῖς ἀπαιτήσεις καὶ ἐργατικὰς διαφοράς, χωρὶς νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τῆς ἐνθαρρύνσεως, τὴν ὁποίαν παρέχει ὁ πληθωρισμὸς εἰς τοὺς νοσηροὺς κερδοσκόπους, οὔτε περὶ τῆς ἀπειλῆς νέας κρίσεως, τὴν ὁποίαν δημιουργεῖ ὁ παράγων οὗτος διαταραχῆς.

Παρὰ ταῦτα οἱ ἐχθροὶ ἑνὸς ἀνακαθορισμοῦ τῶν νομισμάτων ἔχουν σήμερον δίκαιον, διότι ἐν τοιούτῳ πείραμα θὰ ἀνέτρεπε τὴν ὀφισταμένην τάξιν πραγμάτων, διότι ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου ἔχει μεγαλυτέραν ἀνάγκην ἡ παγκόσμιος οἰκονομία εἶνε ἡ σταθερότης, καὶ διότι γενικῶς οἱ χειρισμοὶ τοῦ νομίσματος πρὸς οἱανδήποτε κατεύθυνσιν καὶ ἂν γίνωνται, εἶνε πάντοτε στοιχεῖον ἀταξίας.

Αἱ ἐπιφυλάξεις, μὲ τὰς ὁποίας ἔγινε δεκτὴ ἐν Λονδίνῳ ἡ ἐτησία ἔκθεσις τῆς Τραπέζης τῶν Διεθνῶν Διακανονισμῶν, ἐν ἢ τὸ πρόβλημα τοῦ χρυσοῦ ἐξητάσθη, ἐν τούτοις, μετὰ μεγάλης προσοχῆς, ἀποτελοῦν μίαν ἐπὶ πλέον ἀπόδειξιν τοῦ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος, μὲ τὸ ὁποῖον παρακολουθεῖται τὸ ζήτημα ἐν Ἀγγλίᾳ. Ὁ συγγραφεὺς τῆς ἐκθέσεως ταύτης ὁμολογεῖ ὅτι μία ὑποτίμησις τοῦ χρυσοῦ θὰ συνεπήγετο μεγάλας δυσχερείας καὶ θὰ προεκάλει σοβαρὰς ἀντιρρήσεις, ἐξέφρασε τὴν γνώμην ὅτι, ἐν τοιούτῳ μέτρῳ θὰ ὑπεδοήθει σήμερον τὴν λύσιν τῶν σοβαρῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα γεννᾷ ἡ ὑπερβολικὰ ἄφθονος παραγωγή — διὰ τοῦτο καὶ τὸ πρακτορεῖον Ρώυτερ ἐθεώρησε σκόπιμον νὰ διευκρινίσῃ ὅτι ἡ ἔκθεσις αὕτη δεσμεύει μόνον ἐκεῖνον ποὺ τὴν ὑπογράφει — δηλαδὴ τὸν δόκτορα Τρίπ, διοικητὴ τῆς Ὁλλανδικῆς Τραπέζης, ὁ ὁποῖος ἀπεσύρθη τῆς προεδρίας τῆς Τραπέζης Διεθνῶν Διακανονισμῶν — καὶ ὄχι τοὺς ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἄλλων ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν. Ἡ ἔκθεσις αὕτη, ἰδίᾳ δὲ τὸ κεφάλαιον ὅπου ἐξετάζεται ἡ ἐπίδρασις τῆς ἀφθονίας τοῦ χρυσοῦ ἐπὶ τοῦ διεθνοῦς νομισματικοῦ συστήματος, διαφωτίζει κατὰ τρόπον ἐνδιαφέροντα τὴν λειτουργίαν τοῦ συστήματος τούτου. Δὲν θὰ ἦτο λοιπὸν ἄσκοπον νὰ ἀσχοληθῶμεν ἐπ' ὀλίγον μὲ τοῦτο.

Ἡ ἔκθεσις τῆς Τ.Δ.Δ. ἐξηγεῖ τὰς ἀνησυχίας, τὰς ὁποίας προεκάλεσεν ἡ συρροὴ χρυσοῦ εἰς τὰς ἀγγλοσαξωνικὰς χώρας. Αἱ νομισματικαὶ ἀρχαὶ τοῦ Λονδίνου καὶ τῆς Ν. Ὑόρκης φοβοῦνται, ἀφ' ἑνός, μήπως αὐξάνουσαι ὑπερμέτρως τὴν ἀξίαν τῆς πίστεως ἢ ἐξοικονόμησις τῶν μεταλλικῶν ἀποθεμάτων, προκαλέσῃ ἐπικίνδυνον πληθωρισμόν, καὶ ἀφ' ἑτέρου, μήπως ἡ μεταγενεστέρα ἀνάκλησις τοῦ εἰσαχθέντος χρυσοῦ—ὁ ὁποῖος συχνὰ ἀποτελεῖ τὸ ἄρμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔρχονται τὰ κεφάλαια τὰ ἐπιζητοῦντα προσωρινὸν καταφύγιον — κλονίσῃ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον βαθέως τὸ οὕτω εὐρυνθὲν οἰκοδόμημα τῆς πίστεως. Ὁ συγγραφεὺς τῆς ἐκθέσεως δεικνύει πῶς ἐν Ἀγγλίᾳ ἀρχικῶς καὶ κατόπιν ἐν Ἡν. Πολιτείαις προσεπάθησαν νὰ ἀποφύγουν τὰς συνεπείας ταύτας.

Ἡ Βρετανικὴ κυβέρνησις ἤρχισε ν' ἀποθησαυρίζῃ τὸν χρυσὸν — καὶ συνεπῶς ν' «ἀποστειρώνῃ» τὸ ἐισαγόμενον μέταλλον — ἀφ' ὅτου τὸ 1932 ἱδρύθη τὸ ταμεῖον ἰσορροπήσεως τοῦ συναλλάγματος, τῶν ἀγορῶν χρυσοῦ, ἐχουσῶν ὡς ἀντισταθμίσμα ὄχι ἐκδόσεις νομίσματος, ἀλλὰ πωλήσεις γραμματίων τοῦ Θησαυροφυλακίου. Ἡ βάσις τῶν πιστώσεων δὲν μετεβλήθη. Ἡ ἐπέκτασις, τὴν ὁποίαν ἐφοβοῦντο, δὲν συνετελέσθη.

Ἀλλὰ καὶ ὅταν τὸ μέταλλον θὰ διαρρεύσῃ ἐκ νέου εἰς τὸ ἐξωτερικόν, πάλιν δὲν θὰ ὑπάρχῃ οὐδεὶς κίνδυνος, διότι θὰ ἀρκέσῃ τότε νὰ συμψηφισθοῦν εἰς τὴν νομισματικὴν ἀγορὰν αἱ ἀνακλήσεις κεφαλαίων διὰ τῆς ἐξαγορᾶς τῶν γραμματίων, ἢ πώλησις τῶν ὁποίων εἶχεν ἐπιτρέψει προηγουμένως τὴν ἀπόκτησιν τοῦ χρυσοῦ.

Εἰς τὰς Ἡν. Πολιτείας ἡ μέθοδος ἦτο διάφορος. Τὸ ἀμερικανικὸν Ταμεῖον ἰσορροπήσεως ἠγόραζε τὸν χρυσὸν μὲ τὰ κεφάλαια, τὰ ὁποῖα διέθετε καὶ ὄχι διὰ πωλήσεως τίτλων ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς, ἀλλὰ ἐπὶ τῶν ὁμοσπονδιακῶν Τραπεζῶν, δηλαδὴ ἐπὶ τοῦ ἐκδοτικοῦ ἱδρύματος ἐναντι παραδόσεως πιστοποιητικῶν χρυσοῦ. Οὕτω αἱ ἀγοραὶ μετάλλου ἐξηκολούθουν τοὐλάχιστον ἐμμέσως νὰ εὐρύνουν τὴν βάσιν τῶν πιστώσεων· ὁ πληθωρισμὸς των δὲν ἀπεφεύχθη. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀφοῦ προσεπάθησεν, ἄνευ μεγάλης ἐπιτυχίας, νὰ παρεμποδίσῃ τὸν πληθωρισμὸν τοῦτον διὰ διαφόρων μέσων, ἀπεφάσισε κατὰ τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον νὰ μεταβάλῃ τὸ σύστημα ἀποκτήσεως τοῦ μετάλλου. Ἔκτοτε τὸ ἀμερικανικὸν Θησαυροφυλάκιον ἀγοράζει καὶ τοῦτο τὸν χρυσὸν μὲ τὸ προϊὸν τῆς πωλήσεως ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς τίτλων τοῦ δημοσίου χρέους. Οὕτω, τελικῶς, υἱοθετῆθη ἡ βρετανικὴ μέθοδος. Ὁ οὕτως ἀποκτώμενος χρυσὸς καταγράφεται χωριστὰ καὶ σχηματίζει τὸ κεφάλαιον τοῦ λεγομένου ἀδρανοῦς χρυσοῦ, τὸ ὁποῖον ἀνήρχετο τὴν 27ην Ἀπριλίου, μετὰ τετράμηνον λειτουργίαν τοῦ συστήματος, εἰς 550 περίπου ἑκατομμύρια δολλαρίων.

Μέχρι ποίου σημείου δύναται νὰ εἶνε ἀποτελεσματικὴ ἡ μέθοδος αὕτη ἀποστειρώσεως τοῦ χρυσοῦ; Καίτοι τὰ ἀποτελέσματα της δύνανται νὰποκιλλοῦν ἀναλόγως τοῦ ἂν πρόκειται περὶ χρυσοῦ, τὸν ὁποῖον εἰσέρχεται ἢ ἀπεσταλμένας κεφαλαίων ἢ αἱ ἐκμεταλλεύσεις τῶν ὀρυχείων, ἐν τούτοις πρέπει ν' ἀναγνωρίσωμεν ὅτι ἂν αἱ ἀγγλικαὶ τιμαὶ ἀπῆλαυσαν μέχρι τοῦδε ἀξιοσημειώτου σταθερότητος παρὰ τὴν πτῶσιν τῆς λίρας, τοῦτο ὀφείλεται ἀναμφιβόλως κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἐφαρμοσθεῖσαν ἐπισήμως ἀποθησαύρισιν. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν τὸ πείραμα εἶνε ἀκόμη πολὺ πρόσφατον ὥστε νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ ἐξαγάγωμεν ἐξ αὐτοῦ ἄξια λόγου συμπράσματα.

Οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ τὸ ὅτι ἡ μέθοδος δύναται ν' ἀποδώσῃ ἀποτελέσματα ἀνταποκρινόμενα ἐν μέρει τοὐλάχιστον εἰς τοὺς πόθους τῶν κυβερνήσεων, αἵτινες καταφεύγουν εἰς αὐτήν. Ἐν τούτοις ἡ ἀπόκτησις χρυσοῦ διὰ δανείων ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς ἐπιβάλλει εἰς τὰ κράτη, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦν τὴν μέθοδον ταύτην, βάρη τὰ ὁποῖα δαίνουν αὐξανόμενα ἐν ᾧ μέτρῳ συσσωρεύεται τὸ ἀποστειρωμένον μέταλλον. Τὸ βρετανικὸν ταμεῖον ἰσορροπήσεως συναλλάγματος, ἀφοῦ ἐξήντλησε τὴν πίστωσιν τῶν 350 ἑκατομμυρίων λιρῶν, ἡ ὁποία τοῦ εἶχε παραχωρηθῆ, ἐξοπλεύθη μέχρι τοῦδε διὰ νέων πόρων, πωλήσαν ἐπανειλημμένως μέταλλον εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἀγγλίας. Τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον παρεχωρήθησαν οὕτω 60 ἑκατομμύρια λιρῶν εἰς τὸ ἐκδοτικὸν ἵδρυμα ἔναντι καταθέσεως ἰσοδυνάμου ποσοῦ τίτλων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον προεκάλεσεν ἀντίστοιχον μείωσιν τῆς εἰκονικῆς ἐκδόσεως καὶ ἀνέτρεψε τὴν ἐπέκτασιν τῶν πιστώσεων διὰ τῆς εἰσροῆς ταύτης τοῦ μετάλλου. Ἔκτοτε ὅμως ὁ χρυσὸς τῆς Τραπέζης καλύπτει ἐξ ὁλοκλήρου τὸ σύνολον τῶν ἐκδοθέντων γραμματίων, εἰς τρόπον ὥστε ἐν τῷ μέλλοντι νὰ μὴ εἶνε δυνατὴ πλέον ἡ χρησιμοποίησις τῆς ἰδίας μεθόδου. Ἂν, συνεπῶς, παραστῇ ἀνάγκη ἀπορροφήσεως νέων ποσοτήτων χρυσοῦ, τὸ ταμεῖον ἰσορροπήσεως θὰ ὑποχρεωθῇ ἢ νὰ παραχωρήσῃ μέταλλον εἰς τὸ ἐκδοτικὸν ἵδρυμα ἔναντι γραμματίων — ὁπότε θὰ ἐπακολουθήσῃ ἀνάπτυξις τῶν πιστώσεων — ἢ, ὅν ἡ κυβέρνησις ἐπιθυμῇ νὰ συνεχίσῃ τὴν ἀποστείρωσιν τοῦ εἰσαγομένου χρυσοῦ, νὰ ἐπιζητήσῃ νέας πιστώσεις, δηλαδὴ νὰ δανεισθῇ ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς διὰ νὰ κανονίσῃ τὰς ἀγοράς του.

Ἐξετάζων τὰς προοπτικὰς ταύτας καὶ θεωρῶν πιθανόν, ὅτι τὸ Λονδίνον καὶ ἡ Νέα Ὑόρκη θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ ἐλέπουν συρρεούσας μεγάλας ποσοτήτας κιτρίνου μετάλλου, ὁ συγγραφεὺς τῆς ἐκθέσεως τῆς Τ.Δ.Δ. προβλέπει, ὅτι θάττον ἢ ὀβάδιον ἡ πολιτικὴ τῆς ἀποστειρώσεως τοῦ χρυσοῦ δὲν θὰ συμβιβάζεται πλέον μὲ τὴν πολιτικὴν τοῦ εὐθηνοῦ χρήματος· ὅτι μοιραίως θὰ προκύψῃ τάσις ὑψώσεως τοῦ ποσοστοῦ τοῦ τόκου. Ἡ πρόβλεψις αὕτη φαίνεται ὀρθοτάτη. Λόγῳ ἀκριβῶς τῶν διαρκῶς αὐξανομένων ἐλλειμμάτων, τὰ ὁποῖα τὸ σύστημα τείνει νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὰς κυβερνήσεις ποὺ τὸ ἀποτελοῦν, ὁ δόκτωρ Τρὶπ πιστεύει ὅτι κατ' ἀνάγκην θὰ φθάσουν εἰς τὸ σημεῖον νὰ ἐπιζητοῦν τὴν ἐξεύρεσιν τῶν καταλλήλων μέσων διὰ τὴν ἀντικατάστασίν του. Ἡ ἀποστείρωσις τοῦ εἰσαγομένου μετάλλου δὲν ἀποτελεῖ φάρμακον διατηρεῖ ἀντιθέτως τὸ κακόν.

Μεταξὺ τῶν μέσων τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζονται διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς μεθόδου ταύτης, ἐν μόνον ὑπάρχει θεωρητικῶς ἀποδεκτόν: ἡ κοπὴ καὶ ἡ κυκλοφορία χρυσῶν νομισμάτων εἰς τὰς χώρας ὅπου ἀφθονεῖ τὸ μέταλλον. Ἂν ἐλαμβάνετο ἐν τοιοῦτον μέτρον, οἱ ἰδιῶται θὰ ἀντικαθίστων τὰς κυβερνήσεις ὡς ἀποθησαυρισταί, πράγμα τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο πολὺ ὀλιγώτερον ἐπαχθὲς διὰ τὰ κράτη. Ἀλλὰ τὸ κοινὸν θὰ ἦτο διατεθειμένον νὰ ἀποκτήσῃ σημαντικὰς ποσότητας χρυσοῦ, ὅπως ἄλλοτε; Τὰ αὐθαίρετα μέτρα, τὰ ὁποῖα ἐλήφθησαν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας κατὰ τὴν πτῶσιν τοῦ δολλαρίου ἐναντίον τῶν κατόχων χρυσοῦ, μέτρα τὰ ὁποῖα τὰ ἐμίμηθη καὶ ἡ Γαλλία κατὰ τὸ παρελθὸν φθινόπωρον, ἐδημιούργησαν εἰς τὴν μᾶζαν τῶν ἀποταμιευτῶν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ὁ χρυσός, τοῦ ὁποίου ἡ κατοχὴ ἔχει ἀποβῆ κυριολεκτικῶς ἐγκλημα, δὲν εἶνε πλέον ὅσον ἦτο ἄλλοτε ἐπιθυμητὸν πρᾶγμα. Θὰ χρειασθῇ ἀρκετὸς χρόνος ἕως ὅτου ἀποσβεσθῇ ἀπὸ τὴν μνήμην τοῦ κοινοῦ ἡ ἀνάμνησις τῆς δυσφημήσεως αὐτῆς τοῦ χρυσοῦ, ἡ ὁποία ἐγινε τόσον ἀσυνέτως.

Ἄλλαι προτάσεις ὁμιλοῦν περὶ ἐλέγχου, δηλαδὴ ἐκουσίου περιορισμοῦ τῆς παγκοσμίου παραγωγῆς χρυσοῦ. Ἡ ἔκθεσις τῆς Τραπέζης τῆς Βασιλείας τονίζει ἁπλῶς ὅτι, εἰς τοιοῦτος ἔλεγχος θὰ ἦτο δυσκόλως πραγματοποιήσιμος λόγῳ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν κέντρων παραγωγῆς. Ἡμεῖς θὰ προσθέσωμεν ὅτι θὰ ἦτο καὶ ἀνόητος. Ἂν ὁ χρυσὸς εἶνε ὁ καλύτερος νομισματικὸς κανών, τοῦτο κατὰ μέγα μέρος ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ὁ φυσικὸς ρυθμὸς τῆς παραγωγῆς του ἀποτελεῖ θαυμάσιον ρυθμιστὴν τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος, διορθῶν αὐτομάτως τὰς ὑπερβολάς, αἱ ὁποῖαι πηγάζουν ἐκ τῶν σφαλμάτων τῶν ἀνθρώπων. Θέλοντες νὰ «κατευθύνωμεν» τὴν παραγωγὴν ταύτην θὰ εἰσαγάγωμεν εἰς αὐτὴν τὰ ἴδια σφάλματα. Οὔτω θ' ἀνετρέπετο ὁλόκληρον τὸ σύστημα καὶ θὰ ἀφῃρεῖτο ἀπὸ τὴν ὕλην ποὺ χρησιμεύει ὡς κανών, μία ἀπὸ τὰς κυριωτέρας ἰδιότητάς της.

Ὁ ἐπανακαθορισμὸς τῶν νομισμάτων εἶνε τὸ τρίτον μέσον, τὸ ὁποῖον ἀναφέρει ἡ ἔκθεσις. Ἡ μέθοδος αὕτη δὲν θὰ ἦτο ὀλιγώτερον ἀνόητος ἀπὸ τὴν προηγουμένην. Ὅταν ὁ χρυσὸς καθίσταται ὑπεράφθονος, εἶνε φυσικὸν ν' αὐξήσουν αἱ τιμαὶ τῶν ἄλλων προϊόντων. Τίνες θὰ προετίμων σήμερον νὰ ἔθλεπον ὑψούμενα τὰ νομίσματα, ὁπότε αἱ τιμαὶ θὰ ἠδύναντο νὰ παραμείνουν σταθεραί. Πρόκειται περὶ τῆς ἀντιλήψεως τῆς σταθεροποιήσεως τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως, ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ὁποίας θὰ ἔτεινε νὰ προσδώσῃ εἰς τὰ διάφορα συναλλάγματα τὸν ρόλον κανόνος, τὸν ὁποῖον μόνον ὁ χρυσὸς εἶνε ἱκανὸς νὰ διαδραματίσῃ προσηκόντως. Φαντάζεται κανεὶς τοὺς οἰκονομικοὺς κλονισμοὺς ποὺ θὰ προεκάλει μία ὕψωσις τῶν νομισμάτων. Τὸ συμπέρασμα εἶνε ὅτι, διὰ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς ἓν κανονικὸν κάθεστὼς θὰ πρέπει αἱ χῶραι, εἰς τὰς ὁποίας συρρέει ὁ χρυσὸς ν' ἀνοίξουν τὰ σύνορα των εἰς τὰ προϊόντα τῶν ἄλλων ἐθνῶν. Θὰ πρέπει νὰ λειτουργήσῃ ἐκ νέου ἡ διεθνὴς πίστωσις διὰ νὰ διευκολύνῃ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ κόσμου πρὸς μίαν φιλελευθερωτέραν οἰκονομίαν. Θὰ πρέπει κάθε χώρα νὰ ἐφαρμόσῃ εἰς τὸ ἐσωτερικόν συνεπῶς τὴν δημοσιονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν καὶ νὰ ἐξαφανίσῃ οὕτω τὰ ψυχολογικὰ αἴτια, τὰ ὁποῖα προκαλοῦν τὰς ἀτάκτους μεταναστεύσεις κεφαλαίων.

FREDERIC JENNY

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑΙ ΚΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΑΜΕΣΟΝ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΙΝ ΤΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΛΙΡΑΣ

ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΑΝΤΙΤΙΘΕΤΑΙ ΤΟ ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟΝ

ΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ ΚΑΝΟΝΟΣ

Ἡ σημειωθεῖσα κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος καὶ ἰδίως κατὰ τὸ τρέχον, ἄνοδος εἰς τὴν παγκόσμιον οἰκονομίαν, ἔφερεν ἐπὶ τάπητος τὸ ζήτημα τῆς σταθεροποιήσεως τῶν νομισμάτων. Ὁ διεθνὴς Τύπος ἀσχολεῖται ἤδη μὲ αὐτὸ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑποβολῆς προτάσεως εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Γερουσίαν ὑπὸ ἑνὸς γερουσιαστοῦ, ὅστις ἐζήτησεν ὅπως ὅλα τὰ ἔθνη καὶ ἰδίως αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι μελετήσουν τὴν γενικὴν σταθεροποίησιν τῶν νομισμάτων των ἐπὶ διμεταλλικῆς βάσεως, τὴν διεθνῆ ἀνακατανομὴν τοῦ χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ τῶν πρώτων ὑλῶν.

Τὸ ζήτημα τῆς σταθεροποιήσεως τῶν νομισμάτων καὶ ἰδίως τῆς στερλίνας, ἐκ τῆς σταθεροποιήσεως τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἡ προσκόλλησις εἰς τὸν τὸν χρυσοῦν κανόνα τεσσαράκοντα καὶ πλέον χωρῶν, σχετίζεται μὲ τὸ πρόβλημα τῶν χρεῶν, ἡ πρωτοβουλία τῆς ἐπιλύσεως τοῦ ὁποίου ἀνήκει ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, πιστωτρίας ὅλου τοῦ κόσμου. Ἐρόσον τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν λυθῇ, ἡ ἐνδεχομένη νὰ συγκληθῇ διεθνὴς νομισματικὴ διάσκεψις θὰ ἔχῃ τὴν αὐτὴν τύχην τὴν ὁποίαν εἶχε καὶ ἡ κατὰ τὸ 1933 συνελθοῦσα ἐν Λονδίνῳ. Βεβαίως αἱ σημεριναὶ συνθῆκαι εἶνε πολὺ εὐνοϊκώτεραι ἐν σχέσει μὲ τὸ 1933 διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν χρεῶν καὶ συνεπῶς διὰ τὴν σταθεροποίησιν. Διότι ἡ Ἀμερική, ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς Διασκέψεως τοῦ 1933, σήμερον δὲν εἶνε τόσον ἀδιάλλακτος λόγῳ τῆς ἀσταθείας τοῦ δολλαρίου. Ἡ Ἀγγλία ἐξ ἄλλου, ἡ ὁποία πάντοτε ἐπιθυμεῖ νὰ κρατῇ τὴν λίραν κυμαινομένην, πιέζεται ὑπὸ τῶν Κτήσεών της διὰ νὰ τὴν σταθεροποιήσῃ.

Δύο εἶνε οἱ λόγοι, ὁ ὁποῖος ὑπαγορεύουν εἰς τὴν Μητρόπολιν τῆς Βρετανικῆς Αὐτοκρατορίας τὴν πολιτικὴν αὐτήν, διὰ τὴν ὁποίαν αἱ Κτήσεις ἔχουν προκαλέσει μεγάλας συζητήσεις εἰς τὴν Αὐτοκρατορικὴν Διάσκεψιν. Ὁ πρῶτος ἀναφέρεται εἰς τὸν φόβον τοῦ δολλαρίου, εἰς τὸ περίεργον σύστημα ὑποστηρίξεως τῆς τιμῆς τοῦ μάρκου καὶ εἰς τὸ πρόβλημα τοῦ διακανονισμοῦ τῶν χρεῶν. Ὁ δεύτερος ἀναφέρεται εἰς τὸ ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις δὲν θεωρεῖ ἀκόμη ὥριμον τὸν κόσμον διὰ τὴν ἐπάνοδον εἰς τὴν σταθεροποίησιν. Ἀντιθέτως οἱ λόγοι ἐκ τῶν ὁποίων ἀπορρέουν αἱ ἀπόψεις τῶν Κτήσεων διὰ τὴν καθιέρωσιν καὶ πάλιν τῆς σταθεροποιήσεως, εἶνε ὅτι ὁ Καναδᾶς, περισσότερον συνδεδεμένος εἰς τὸν νομισματικὸν τομέα, μὲ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας παρὰ μὲ τὴν Ἀγγλίαν, ἔχει κουρασθῆ ἀπὸ τὰς νομισματικὰς διακυμάνσεις, ὅτι ἡ Αὐστραλία καὶ κυρίως ἡ Νότιος Ἀφρικὴ παράγουν κίτρινον μέταλλον καὶ ἡ ἐπάνοδος εἰς τὸν χρυσοῦν κανόνα θὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὰς χώρας αὐτὰς ἀρίστας διεξόδους διὰ τὴν παραγωγήν των.

Ὁ Ἄγγλος ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὰς ἀντιτιθεμένας αὐτὰς ἀπόψεις θὰ ἐπιμείνῃ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς τὴν ὁποίαν ἐπανειλημμένως ἔχει διακηρύξει, τῆς ντέ φάκτο δηλαδὴ σταθεροποιήσεως, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς τριμεροῦς νομισματικῆς συμφωνίας, ἤτοι σταθεροποιήσεως ντέ φάκτο ἡ ὁποία δὲν θὰ ἀποκλείσῃ τὰς συνήθεις διακυμάνσεις τῆς στερλίνας ἔναντι τοῦ φράγκου καὶ τοῦ δολλαρίου καὶ συνεπῶς ἔναντι τοῦ χρυσοῦ.

Ἡ προτεινομένη ὅμως λύσις δὲν εἶνε ἐκείνη τὴν ὁποίαν ζητοῦν αἱ Κτήσεις. Αὗται ζητοῦν καθιέρωσιν τῆς νόμῳ σταθεροποιήσεως καὶ ἐπιστροφὴν εἰς τὸ σύστημα τοῦ νὰ καλύπτεται ἡ νομισματικὴ κυκλοφορία διὰ κιτρίνου μετάλλου.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ Αὐτοκρατορικὴ Διάσκεψις θὰ προωθήσῃ τὸ ζήτημα τῆς σταθεροποιήσεως ὅπως ἐπίσης καὶ ἡ Παναμερικανικὴ Διάσκεψις, ἡ ὁποία σχεδιάζεται, θὰ συμβάλῃ εἰς τὸν ἀφοπλισμὸν τῶν συναλλαγμάτων.

Τὸ βασικὸν πρόβλημα δὲν εἶνε πλέον, ὑπὸ τὰς συνθήκας τὰς σημερινάς, τὸ ἄν πρέπῃ νὰ καθιερωθῇ καὶ πάλιν σταθεροποίησις. Τὸ σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ἔχουν φθάσει τὰ πράγματα τοιαύτη συμφωνία εἶνε εὐχερὴς καὶ δὲν ἀπαιτεῖ πολὺν χρόνον. Αἱ δυσκολίαι δημιουργοῦνται ἐπὶ δύο ἄλλων ζητημάτων. Πρῶτον ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου εἰς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ γίνῃ ἡ σταθεροποίησις καὶ δεύτερον ἐπὶ τοῦ συστήματος. Τὸ πρῶτον εἶνε ζήτημα συνεννοήσεων διπλωματικῶν, τὸ δὲ δεύτερον καθ